RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

08
Ročník XX.
august
2026

Foto: K. Baranyai

BANSKÁ BYSTRICA OPÄŤ OŽIJE RADVANSKÝM JARMOKOM

Strana 4 - 5

INFORMUJEME

Odštartovala oprava strechy v Medenom hámri.

Strana 2

INVESTÍCIE

Rekonštruujeme ďalšie školské areály, slúžiť budú aj verejnosti.

Strana 8 - 9

SAMOSPRÁVA

Začali sa prvé práce na moste na Mládežníckej.

Strana 10

Mesto začalo s opravou strechy v Medenom hámri a získalo ďalšie pozemky v tejto lokalite

Vďaka takmer pol miliónu eur z Fondu na podporu cestovného ruchu, ktoré mesto získalo vlani, aktuálne prebieha komplexná obnova strechy dielní v Medenom hámri. Tie mesto spolu s objektom hiartov získalo do majetku v roku 2021. Prostredníctvom OOCR Stredné Slovensko sa nedávno podarilo získať aj ďalších 3 000 m² pozemkov. V budúcnosti na nich vznikne návštevnícke a informačné centrum, parkovisko a malý park s opatreniami na adaptáciu na zmenu klímy.

V minulom roku zabezpečila samospráva projektovú dokumentáciu na obnovu strechy na objekte dielní a realizovala statické opatrenia na objekte hiartov. Vďaka získanej dotácii vo výške 445 000 eur z Fondu na podporu cestovného ruchu môže pokračovať v záchrane tohto jedinečného priestoru. Obnova strechy na budove dielní sa začala v závere júla 2026, keď si vysúťažený zhotoviteľ, spoločnosť SimKor s. r. o. so sídlom v Banskej Štiavnici, prevzal stavenisko. Cena stavebných prác po verejnom obstarávaní je vo výške cca 398 000 eur.

„Práce budú realizované postupne, najskôr sa obnoví krov, potom sa vymení strešná krytina a systém odvodnenia a napokon sa nainštaluje nová ochrana pred bleskom. Zámerom obnovy objektu dielní je zachovanie historického a remeselného dedičstva stavby a využitie jeho potenciálu na rozvoj cestovného ruchu v meste a regióne,“ objasňuje Viera Fircová, poverená vedením Oddelenia investičnej výstavby MsÚ.

Prvým krokom bolo vypratávanie odpadu z interiéru, aby sa pracovníci mohli bezpečne pohybovať. Historicky hodnotné či použiteľné stavebné prvky sa podľa požiadavky mesta zachovajú a vytriedia na obnovu alebo ďalšie využitie. Strešná krytina a latovanie sú už odstránené. Rekonštrukcia potrvá približne sedem mesiacov a prinesie novú strechu so zachovaným historickým tvarom.

Rekonštrukcia prinesie novú strechu so zachovaným historickým tvarom.

Foto: MsÚ BB

„Všetko však bude závisieť aj od stavu muriva. Už teraz je vidieť, že rímsy sú výrazne zvetrané. Projekt síce s určitým rozsahom opráv počíta, no až po úplnom odstránení sute a dôkladnom odkrytí konštrukcií bude možné posúdiť reálny stav objektu alebo bude potrebné pristúpiť k ďalším úpravám,“ dopĺňa Martin Fedorco zo spoločnosti SimKor s. r. o.

Popri príprave stavebných prác mesto spolu s OOCR Stredné Slovensko pracovalo v uplynulých mesiacoch aj na získaní ďalších pozemkov. Vďaka príspevku z mestského rozpočtu do OOCR a dotácii Ministerstva športu a cestovného ruchu v celkovom objeme 385 000 eur sa podarilo nadobudnúť ďalších 3 000 m². *„Pozemky chceme využiť na rozvoj aktivít cestovného ruchu, ale aj na vybudovanie parkovacích plôch, ktoré zabezpečia komfortný prístup návštevníkov k obom objektom. Osobitne chcem oceniť kroky predsedu BBSK Ondreja Luntera, ktorý predstavil plán vo zvyšných objektoch realizovať projekt TUMO - medzinárodne uznávaného centra pre rozvoj talentov mladých ľudí. Naším cieľom je, aby sa aktivity mesta v historických objektoch Medeného hámra vzájomne dopĺňali s projektom TUMO a spoločne vytvorili atraktívny a živý areál s prínosom pre obyvateľov aj návštevníkov Banskej Bystrice,“* uzatvára primátor Ján Nosko.

Z. Marhefková

Otázka pre čitateľov

Gratulujeme výhercom a súťažíme ďalej

V poslednom čísle Radničných novín ste mali možnosť zapojiť sa do súťaže o zaujímavé ceny. Stačilo odpovedať na súťažnú otázku: Aké lokality prepája most na Mládežníckej ulici? Správna odpoveď bola na Radvaň a Fončordu. Výherkyňami sú **pani Zuzana Bradová** a **pani Mária Čiriková**.

Teší nás veľký čitateľský záujem o súťaže v Radničných novinách a srdečne gratulujeme výhercom. Ceny si môžu vyzdvihnúť na mestskom úrade (prihláste sa v Klientskom centre).

V súťažení pokračujeme a opäť hráme o balíček prezentačných predmetov mesta Banská Bystrica. Tento mesiac sa pýtame:

Na akú tému akého tradičného remesla sa zameriava tohtoročný Radvanský jarmok?

A) drotárstvo
B) remenárstvo
C) sklárstvo

Odpovede nám môžete posielať do 4. septembra 2026 na adresu Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail sutaz.radnicne-noviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž. Mená víťazov zverejníme v septembrovom vydaní Radničných novín.

red.

Informácie z mestského úradu

Foto: MsÚ BB

Nová tarifa priniesla niekoľko zmien

01. Nová tarifa MHD je v platnosti

Od júla tohto roka platí v banskobystrickej mestskej hromadnej doprave nová tarifa a nový prepravný poriadok, ktoré mesto zosúladilo s platnou legislatívou. Súčasťou zmien je aj zavedenie nových podmienok zľavneného a bezplatného cestovania. Všetky doposiaľ vydané dopravné karty zostávajú naďalej v platnosti.

Medzi hlavné novinky patrí predĺženie nároku na zľavnené cestovné pre deti a žiakov až do dovŕšenia 18 rokov. Nárok na zľavnené seniorské cestovné sa upravuje z veku 62 na 63 rokov. Seniori vo veku od 70 rokov môžu cestovať bezplatne, ak majú vybavenú dopravnú kartu. Ak dopravnú kartu nemajú, cestujú za zľavnené seniorské cestovné podľa platnej tarify.

Nová tarifa zároveň zavádza bezplatnú prepravu detského kočíka s dieťaťom do dovŕšenia šiestich rokov alebo dieťaťa v nosiči (baby vaku), vrátane sprevádzajúcej osoby. Doposiaľ bola táto možnosť uplatňovaná na základe zaužívanej praxe, po novom je jednoznačne zakotvená v tarife.

Pre väčšinu cestujúcich sa výška základného cestovného nemení. Zmeny sa týkajú predovšetkým podmienok poskytovania zliav a bezplatnej prepravy, ktoré sú po novom nastavené v súlade s platnými právnymi predpismi.

02. Banská Bystrica patrí medzi lídrov v kybernetickej bezpečnosti

Čoraz viac služieb využívame online, a preto je dôležité, aby boli údaje aj informačné systémy samosprávy spoľahlivo chránené. V tejto oblasti patrí Banská Bystrica medzi mestá, ktoré idú príkladom. Samospráva úspešne zrealizovala projekt na zvýšenie úrovne kybernetickej a informačnej bezpečnosti z eurofondov z Programu Slovensko. Projekt výrazne pomohol zosúladiť riadenie kybernetickej a informačnej bezpečnosti s požiadavkami legislatívy.

Mesto je zo zákona povinné pravidelne realizovať audit kybernetickej bezpečnosti. Posledný sa uskutočnil v máji tohto roka a mesto v ňom dosiahlo zhodu s požiadavkami legislatívy na úrovni 85 percent. To je výsledok, ktorý výrazne prevyšuje bežnú úroveň samospráv na Slovensku. Aj vďaka tomu sú informačné systémy mesta odolnejšie a lepšie pripravené čeliť súčasným kybernetickým hrozbám.

03. Hľadáme kolegov

Mesto Banská Bystrica pravidelne rozširuje svoj tím o nových kolegov a kolegyne, ktorí chcú svoju prácu venovať službe mestu a jeho obyvateľom. Ak sa práve vy alebo niekto z vašich blízkych obzeráte po novej pracovnej príležitosti, možno je ten správny čas pridať sa k nám. Voľné pracovné miesta sa pritom netýkajú len Mestského úradu, ale aj organizácií a zariadení, ktoré mesto zriaďuje a ktoré zabezpečujú množstvo služieb pre verejnosť.

Podrobné informácie o aktuálne voľných pracovných miestach, požiadavkách na uchádzačov, termínoch podania prihlášok, pracovných podmienkach či benefitoch sú dostupné na webe https://www.banskabystrica.sk/oznamy-mesta/kategorie-oznamov-mesta/zamestnanie-v-samosprave/ alebo po načítaní priloženého QR kódu.

04. Žiadosti o poskytnutie štipendia z fondu Andreja Hanzlíka

Aj v školskom roku 2026/2027 sa môžu študenti stredných a vysokých škôl zo sociálne znevýhodneného prostredia uchádzať o poskytnutie štipendia z fondu Andreja Hanzlíka. Podmienky poskytovania finančného príspevku upravuje Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 9/2009 o štipendijnom fonde Andreja Hanzlíka. Úplné znenie VZN, ako aj vzor Žiadosti o štipendium, nájdete na webovom sídle Mesta Banská Bystrica. Žiadosť o štipendium s povinnými prílohami je potrebné doručiť na Klientske centrum Mestského úradu v termíne do 15. septembra 2026. Pri posudzovaní nároku na štipendium sa prihliada na finančnú náročnosť študijného odboru a sociálne a majetkové pomery žiadateľa.

Ilustračné foto
Foto: Pixabay.com

05. Ponuka záujmových krúžkov a pozvánka na detský jarmok

Centrum voľného času (CVČ) Havranské zverejnilo pre školský rok 2026/2027 prehľad záujmových krúžkov pre deti od štyroch rokov. Vybrať si môžu zo širokej škály športových, tvorivých, vedomostných i kultúrno-spoločenských aktivít, ktoré podporujú rozvoj talentu a nových zručností a zároveň ponúkajú zmysluplné trávenie voľného času. Prihlásiť dieťa na jednotlivé krúžky je možné priamo v CVČ na adrese Havranské 9. Záujemcovia si môžu vybrať z atletickej škôlky, chôdze, futbalu, basketbalu, florbalu, bowlingu, stolného tenisu, streleckého krúžku, volejbalu, biatlonu, gymnastiky, modernej gymnastiky, karate, sebaobrany pre najmenších, základov bojových umení, juda, zápasenia, jazdectva, loptových hier, angličtiny pre najmenších, astronomického krúžku, leteckého modelárstva, lego krúžku, šachového krúžku, školy varenia, tanečnej prípravky, tvorivej dielne, tvorivých hier a divadla, krúžku šperkovo, foto okom objaviteľa, výtvarného ateliérika, krúžku zamazané prsteky či krúžku rádioamatér.

CVČ zároveň pozýva na tradičný detský jarmok, ktorý sa bude konať 28. augusta do 14:00 do 18:00 hod. priamo v priestoroch centra. Pre návštevníkov bude pripravený pestrý program vrátane skákacieho hradu, maľovania na tvár, športových súťaží, dielní, ukážok záujmových útvarov CVČ a ďalších aktivít. Navyše, deti, ktoré sa počas podujatia zapíšu do niektorého z ponuky krúžkov CVČ, získajú malý darček.

stranu redakčne zostavila B. Károlyová

Okrem sklárstva návštevníci uvidia ukážky viacerých tradičných remesiel

Foto: K. Baranyai

Radvanský jarmok tento rok odhalí krehkú krásu sklárskeho remesla

Banská Bystrica sa od 10. do 13. septembra opäť ponorí do jarmočnej atmosféry. Témou 368. Radvanského jarmoku bude tento rok sklo a ručná sklárska výroba. Návštevníci uvidia majstrov sklárov priamo pri práci a spoznajú príbehy ľudí, ktorí toto náročné remeslo udržiavajú pri živote. Chýbať nebude trh tradičných remesiel, stánky s ľudovo-umeleckými výrobkami, stánky s občerstvením a kultúrny program na Námestí SNP, Námestí Štefana Moysesa, na Lazovnej ulici aj v ďalších častiach mesta.

Radvanský jarmok patrí k podujatiam, ktoré si Banskobystričania už tradične spájajú s druhým septembrovým víkendom. Je jedným z najväčších kultúrnych a spoločenských podujatí v meste a jeho história siaha niekoľko storočí dozadu.

Ako býva v posledných rokoch zvykom, podujatie sa opiera o svoju ústrednú tému. Jarmok v minulosti upriamil pozornosť napríklad na zvony, drotárstvo, modrotlač či hračku, ten posledný sa niesol v znamení 770. výročia udelenia mestských privilégií. Tento rok bude nosnou témou sklo a ručná sklárska výroba.

Sklo ako príbeh regiónu

Výber témy nie je náhodný. Ručná sklárska výroba bola vo februári minulého roka zapísaná do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a bohatú sklársku tradíciu má práve banskobystrický kraj, najmä novohradský región.

„Radvanský jarmok sa v posledných rokoch vždy snažil upriamiť pozornosť na konkrétnu oblasť tradičnej kultúry. Tento rok bude patriť materiálu, ktorý je krehký, ale zároveň nesmierne odolný. V našom regióne má silný príbeh a zaslúži si väčšiu pozornosť,“ približuje Zuzana Kohútová z Kultúrneho centra (KC) Robotnícky dom. Ako dodáva, cieľom je predstaviť sklo nielen ako predmet spotreby, ale aj ako nositeľa kultúrnej identity regiónu.

Návštevníci preto neuvidia len hotové výrobky. Jedným z hlavných zámerov je ukázať celý proces ich vzniku, od práce s taviacou pecou cez fúkanie a tvarovanie až po chladenie, brúsenie, maľovanie či zdobenie. Práve pohľad priamo do hĺbky sklárskeho remesla môže ukázať, koľko zručnosti, času a skúseností sa skrýva za predmetom, ktorý sa na prvý pohľad môže zdať bežný.

Na jarmoku sa predstavia sklári z Poltára, ktorý historicky patrí do regiónu Novohrad. Rodinná firma Sonne Crystal v spolupráci so Spojenou školou Poltár prinesie mobilnú sklársku taviacu pec a ukáže výrobu sklenených výrobkov vrátane fúkania, brúsenia a zdobenia 24 karátovým zlatom. Pozvanie prijali aj sklársky majster ľudovej umeleckej výroby Peter Dolinaj, ktorý patrí medzi posledných tradičných majstrov pracujúcich so starými postupmi, či sklárska dizajnérka Zuzana Omelchenko. Sklárske remeslo priblížia tiež hostia z partnerského mesta Šálgtarján, ktoré má vlastnú silnú sklársku tradíciu.

Jarmok každoročne zaplní centrum mesta

Foto: T. Pastorok

Organizátori chcú popri ukážkach výroby predstaviť aj ľudí, ktorí za remeslom stoja. Súčasťou programu budú rozhovory Krehká sila s osobnosťami zo sveta skla. Špecifickú úlohu pri nich dostane herec Lukáš Latinák, ktorý sám študoval umelecko-remeselné spracovanie skla, odbor fúkač, na strednej škole v Poltári. *„Práve preto sme ho oslovili. Dokáže o skle hovoriť odborne, ale zároveň pútavo a zrozumiteľne,“* vysvetľuje Zuzana Kohútová. Keďže nie všetci majstri a predstavitelia sklární budú môcť prísť priamo do Banskej Bystrice, návštevníci budú môcť prostredníctvom nahratých rozhovorov nazrieť do zákutí tohto remesla.

„Napríklad zástupcovia sklárne v Katarínskej Hute sa na jarmoku nemôžu zúčastniť, no pripravili sme medailón o ich práci a návštevníci ich uvidia aspoň prostredníctvom obrazoviek počas jarmoku na Námestí SNP a pri Barbakáne,“ ozrejmuje Katarína Hulinová.

Mesto zaplnia remeselníci

Za prípravou samotného Radvanského jarmoku sú mesiace plánovania, rokovaní a množstvo detailov, ktoré musia do seba zapadnúť. Zamestnanci KC Robotnícky dom s kolegami z oddelenia kultúry v spolupráci s ďalšími odbornými útvarmi mesta zabezpe-

čujú podujatie od programu, pozývania hostí a remeselníkov cez výber vhodných lokalít až po technickú realizáciu. Osobitnou kapitolou je Trh tradičných remesiel, ktorý zostáva jedným zo základných pilierov celého podujatia.

„Trh tradičných remesiel má kapacitu približne 250 remeselníkov. Účasť potvrdili stabilní, ale aj noví remeselníci z Maďarska, Poľska, Slovinska, Česka a Srbska. Okrem sklárov sa návštevníci môžu tešiť napríklad na ukážky hrnčiarstva, tkáčstva či košikárstva. Chýbať nebude ani najstarší remeselník jarmoku Ján Krnáč z Detvy,“ vymenúva Katarína Hulinová z KC Robotnícky dom.

Program na viacerých miestach

Trh tradičných remesiel a stánky s ľudovoumeleckými výrobkami zaplnia Námestie Štefana Moysesa, Námestie SNP a Dolnú ulicu. Remeselníci budú prítomní od piatka do nedele, časť programu a ukážok sa presunie aj na nádvorie Barbakánu.

Práve Barbakán bude tento rok jedným z miest, kde bude téma skla najviditeľnejšia. Popri ukážkach tradičnej výroby ponúkne spomínané rozhovory Krehká sila, predstavenia pre deti, vystúpenia folklórnych skupín, hudbu aj interaktívne aktivity. Návštevníci sa tu stretnú so sklárskymi majstrami a budú si môcť prácu s týmto materiálom vyskúšať aj sami. Zuzana Omelchenko pripraví zážitkovú výrobu sklenených šperkov nad sklárskym kahanom.

O niekoľko ulíc ďalej sa Lazovná opäť zmení na Tvorivú uličku. Deti aj dospelí si v nej preveria zručnosť pod vedením skúsených lektorov. Nachádzať sa tu bude aj výrazný farebný infostánok z dielne scénografa Fera Liptáka, kde návštevníci získajú informácie o programe a organizácii jarmoku. Pomáhať im budú dobrovoľníci z Mestského mládežníckeho parlamentu Banská Bystrica. Na Námestí Štefana Moysesa nebude chýbať ani drevená vstupná brána od rovnakého autora.

Do programu sa opäť zapoja aj ďalšie kultúrne inštitúcie. Regionálne centrum remesiel ÚĽUV na Dolnej ulici otvorí Dvor remesiel s ukážkami tradičných postupov a dielňami Školy remesiel. Stredoslovenské osvetové stredisko pripravuje program venovaný kultúre Slovákov žijúcich na Dolnej zemi, výstavy, tvorivé dielne, folklórne vystúpenia aj ochutnávku tradičných špecialít dolnozemských Slovákov.

Lákadlami hlavného pódia budú tento rok napríklad Korben Dallas či Čechomor

Foto: K. Baranyai

Zvučné mená na hlavnom pódiu

Hlavné pódium na Námestí SNP bude opäť patriť folklóru, koncertom a samozrejme, slávnostnému otvoreniu jarmoku. Piatkový program odštartuje Ľudová hudba Jara Hazlingera so Ženskou speváckou skupinou Marína zo Zvolena. Nasledovať bude ženská slovanská kapela Vesna, ktorá spája moderný pop s prvkami folklóru. Po slávnostnom otvorení 368. Radvanského jarmoku vystúpi na pódiu Korben Dallas. Večer uzavrie Univerzitný folklórny súbor Mladosť z Banskej Bystrice scénickým hudobno-tanečným programom Miesto na zemi - Obrazy z Dolnej zeme.

Sobotný program prinesie viacero podôb tradičnej hudby a folklóru. Predstavia sa detské folklórne súbory z regiónu, speváčka Simona Hulejová, Nogaband či banskobystrickí Duchoňovci. Folklórny súbor Ilosvai z Veľkej Idy prinesie hudobné a tanečné predstavenie Zdar Boh! venované životu baníkov. Večerným vrcholom bude koncert Čechomoru, ktorý už desaťročia prepája české, moravské a slovenské ľudové piesne so súčasným zvukom.

Nedeľa ponúkne aj medzinárodný rozmer. Na Námestí SNP sa predstaví temperamentný Balet Folklorico z mexického mesta Teziutlán. Ďalej uvidíme detský folklórny festival Na baňu klopajú v Banskej Bystrici, v ktorom sa po prvýkrát predvedú detské krajanské súbory, víťazi svojich domácich prehliadok v Maďarsku, Srbsku a Veľkej Británii.

Jarmok zároveň pripomenie desiate výročie zápisu slovenského a českého bábkarstva do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva. Plagát s kompletným programom Radvanského jarmoku nájdete na strane 16.

Z programu si vyberú aj rodiny s deťmi

Foto: N. Kuklovský

Bodka za kultúrnym letom

Radvanský jarmok prichádza na konci obdobia, počas ktorého sa Banská Bystrica snaží čoraz viac dostať kultúru spoza múrov tradičných kultúrnych inštitúcií priamo medzi ľudí. Ulice, námestia, parky a rôzne priestory sa počas letných mesiacov menia na javiská, koncertné sály a miesta spoločných zážitkov.

Rovnakú filozofiu nesú Dni mestskej kultúry, ktoré mali tento rok už druhý ročník a ukazujú sa ako veľmi obľúbený formát. Ich podstata stojí na prepájaní histórie mesta so súčasnými umeleckými formami, na objavovaní známych miest z nových uhlov a na kultúre, ktorá nevzniká iba na pódiu, ale vstupuje do samotného priestoru mesta.

Radvanský jarmok má medzi týmito podujatiami osobitné postavenie. Nepotrebuje si hľadať cestu do ulíc, pretože z nich pred stáročiami vyrástol. Dnes však dokáže svoju tradíciu prepájať s novými spôsobmi, ako ju sprostredkovať ďalším generáciám.

B. Károlyová

Rekonštruujeme ďalšie školské areály, slúžiť budú aj verejnosti

Na viacerých základných školách v Banskej Bystrici je počas letných prázdnin rušno. Rozsiahle rekonštrukcie menia školské areály na moderné priestory, ktoré budú podporovať vzdelávanie, šport aj oddych. Z investícií pritom nebudú profitovať len žiaci a pedagógovia, ale po vyučovaní aj široká verejnosť.

Foto: MSÚ BB

V areáloch škôl počas prázdnin vládne stavebný ruch

Okrem Základnej školy na Pieninskej ulici v Sásovej sa počas letných prázdnin rozbehli aj práce na modernizácii športových areálov pri Základnej škole Spojová a ZŠ Moskovská na Fončorde. V závere leta sa začína s prácami v ZŠ J. G. Tajovského v Podlaviciach. Stavebné práce sa zameriavajú nielen na rekonštrukciu športovísk, ale aj čiastočnú debarierizáciu škôl a nákup nového vybavenia do odborných učební. Po dokončení vzniknú kvalitné športové areály určené pre rôzne druhy športov, ktoré budú počas vyučovania slúžiť žiakom a pedagógom. V popoludňajších hodinách ich bude môcť využívať aj široká verejnosť na športové a voľnočasové aktivity.

Na modernizáciu štyroch základných škôl na Pieninskej, Spojovej, Moskovskej a Gaštanovej vyčlenilo mesto Banská Bystrica takmer 4,62 milióna eur. Z toho 4,25 milióna eur pokryje nenávratný finančný príspevok z európskych fondov, zvyšných takmer 370 000 eur hradí mesto z vlastného rozpočtu.

Nové športoviská na Pieninskej

V areáli ZŠ Pieninská v Sásovej napreduje výstavba športovísk podľa plánovaného harmonogramu. Vo finále bude k dispozícii multifunkčné ihrisko s umelou trávou i s mäkkým povrchom, atletická rovinka, ako aj basketbalové ihrisko. Zmodernizované budú odborné učebne a pribudne vonkajší altánok pre environmentálny program, na ktorý sa škola orientuje. Celý areál bude bezbariérový s novými chodníkmi, rampou aj plošinou pre jednoduchý prístup.

ZŠ Spojová bude mať novú atletickú dráhu, amfiteáter aj výťah

Súčasťou nového športového areálu pri ZŠ Spojová bude bežecká dráha s doskočiskom, multifunkčné športové ihrisko s mantinelmi a ďalšími prvkami, ktoré vytvoria kvalitné zázemie pre športové aktivity. Projekt zahŕňa aj modernizáciu odborného vybavenia učební a čiastočnú debarierizáciu školy. V škole pribudnú aj orientačné prvky pre zrakovo znevýhodnené osoby. *„Teší ma, že pokračujeme v modernizácii areálov našich základných škôl. Väčšinu stavebných prác realizujeme počas letných prázdnin, aby sme čo najviac obmedzili ich vplyv na vyučovanie. Pri ZŠ Spojová vznikne nové ihrisko určené napríklad na florbal či hokejbal. V zime bude možné využívať ho aj ako ľadovú plochu. Vybudujeme atletickú dráhu s doskočiskom, pribudne školský amfiteáter s pergolou na výučbu v exteriéri. Veľký dôraz kladieme aj na bezbariérovosť. Škola získa výťah, bezbariérové vstupy a rampy, bezbariérové sociálne zariadenia, aby bola dostupná aj pre žiakov a návštevníkov so zdravotným znevýhodnením. Verím, že výsledkom týchto projektov budú moderné školy, v ktorých sa budú lepšie cítiť žiaci aj pedagógovia. Nové športové areály pritom nebudú slúžiť len žiakom počas vyučovania. Po jeho skončení ich sprístupníme aj širokej verejnosti, aby ich mohli využívať všetci obyvatelia mesta,“* hovorí primátor Ján Nosko.

Realizáciu projektu oceňuje aj vedenie školy a pedagógovia

„Úprimne sa tešíme, že modernizácia sa netýka len športového areálu, ale aj odborných učební a priestorov školy. Som presvedčená, že všetky tieto zmeny prispejú ku kvalitnejšiemu vyučovaniu a vytvoria lepšie podmienky nielen pre našich žiakov, ale aj pre pedagógov. Veľkú radosť majú aj naši učitelia telesnej výchovy. Po dlhých rokoch sa dočkajú bežeckého oválu, ktorý škole doteraz chýbal,“ hovorí riaditeľka ZŠ Spojová, Šárka Kováčová.

Na Moskovskej s oddychovou miestnosťou, ihriskami a vonkajšími učebňami

V realizácii je aj projekt zameraný na vytvorenie moderného a bezbariérového školského prostredia v ZŠ Moskovská. Ide o modernizáciu učební a ich technického vybavenia, vybudovanie vnútorných aj vonkajších učební, podporu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čiastočnú debarierizáciu a rekonštrukciu športového areálu.

„Okrem modernizácie areálu bude veľkým prínosom premena terasy, ktorá sa dlhé roky nevyužívala. Vznikne z nej nová gymnastická telocvičňa, ktorá rozšíri možnosti pohybových aktivít počas celého školského roka a prispeje k ešte kvalitnejšej športovej príprave našich detí. Projekt zahŕňa aj vybudovanie dvoch nových exteriérových učební, ktoré umožnia ešte viac prepájať teóriu s praxou“, dopĺňa Marta Melicherová, riaditeľka ZŠ Moskovská.

Modernizácia ZŠ J. G. Tajovského v Podlaviciach

V Základnej škole v Podlaviciach sa v prvej etape modernizácie zrealizuje výmena podláh a dverí, rekonštrukcia sociálnych zariadení, maľovanie interiérov aj doplnenie vonkajšieho areálu o lavičky, prístrešky, stolnotenisové a tegballeové stoly. Športovisko bude ozvučené s inštalovaným kamerovým systémom. Úpravami prejde nádvorie i prístupová cesta. Súčasťou projektu bude aj vybudovanie ďalších bezbariérových prístupov a nových tried v prírode.

Z. Marhefková

V uznávanej škôlke pri Prahe už rastú stromy pre mestský park, ich výsadba bude realizovaná na jeseň

Príprava novej výsadby v mestskom parku pokračuje a veľký dôraz sa kladie na kvalitu každého jedného stromu. Odborníci zo Záhradníckych a rekreačných služieb (ZAaRES) preto vycestovali priamo do českej škôlky, aby si dreviny osobne prezreli ešte pred ich dodaním.

Foto: MsÚ BB

Projekt revitalizácie mestského parku je v súčasnosti vo fáze získavania záväzných stanovísk a vyjadrení dotknutých orgánov k stavebnému zámeru. Okrem toho mesto Banská Bystrica spolu so ZAaRES-om pokračuje v príprave výsadby nových drevín, ktorej prvú etapu plánujú realizovať už túto jeseň. Zástupcovia ZAaRES-u absolvovali uplynulé dni zahraničnú cestu, s cieľom skontrolovať dreviny priamo v škôlke ešte pred ich dodaním, na mieste ich pestovania.

Viacero druhov drevín

V prvej etape revitalizácie Mestského parku na Tajovského ulici bude vysadených 142 nových stromov viacerých druhov. Všetky budú mať pri výsadbe hrúbku kmeňa 14 až 16 cm, čo podľa odborníkov predstavuje kvalitnú a dostatočne zapestovanú sadbu. Pribudne 27 ks lipy veľkolistej (Tilia platyphyllos), 34 ks lipy striebornej (Tilia tomentosa), 38 ks lipy obyčajnej (Tilia vulgaris), 16 ks javora poľného (Acer campestre), 10 ks javora horského (Acer pseudoplatanus), 8 ks javora strieborného (Acer saccharinum) a 9 ks sofory japonskej (Sophora japonica).

„Výber jednotlivých druhov drevín nevznikol náhodne. Návrh pripravili krajinné architektky z Ateliéru Gulačová – Šereš, ktoré projektovali revitalizáciu mestského parku. Návrh náhradnej výsadby bol predmetom diskusie aj odborného poradného tímu zloženého z arboristov, zástupcov univerzít či angažovanej verejnosti. Po zvážení viacerých návrhov a pripomienok sa odborníci na dreviny zhodli, že navrhnutá skladba stromov je správna a najvhodnejšia pre budúcnosť parku,“ objasňuje Ondrej Chramec z úseku verejnej zelene ZAaRES.

Najvyššie kvalitatívne štandardy

Veľká pozornosť bola venovaná aj pôvodu stromov. Diskutovalo sa o možnostiach dodávok zo zahraničia, napríklad z Talianska či Holandska, ale aj od pestovateľov z bližšieho regiónu. Na základe verejného obstarávania bola spomedzi troch prihlásených uchádzačov v rámci Slovenska a Českej republiky vybraná spoločnosť Arboeko so sídlom v blízkosti Prahy, ktorá sa pestovaniu okrasných drevín venuje viac ako 30 rokov. Súčasťou uzatvorenej zmluvy medzi ZAaRESom a pestovateľmi bola aj podmienka mať možnosť osobne skontrolovať dreviny priamo na mieste ich pestovania. Zástupcovia ZaaRES-u preto navštívili škôlku pri Prahe, aby sa presvedčili o kvalite pestovaných stromov.

„Návšteva potvrdila, že vybrané dreviny sa nachádzajú vo výbornej kondícii a spĺňajú vysoké kvalitatívne štandardy. Zároveň sme mali možnosť vidieť celý proces pestovania stromov – od ich formovania až po pravidelnú odbornú starostlivosť, ktorá je nevyhnutná na dopestovanie kvalitnej sadby vhodnej pre mestské prostredie. Utvrdili sme sa v tom, že vysúťaženú spoločnosť tvoria skutoční profesionáli a sme presvedčení, že mestu dodajú stromy v najvyššej kvalite. Oceňujeme ich odborný prístup, dlhoročné skúsenosti aj starostlivosť, ktorú každému stromu venujú,“ dopĺňa Adrián Kostúr, vedúci odboru manažmentu verejnej zelene ZAaRES.

Estetika aj zlepšenie mikroklímy

Spoločnosť Arboeko založila skupina spolužiakov – absolventov Záhradníckej fakulty v Lednici. Počas svojho pôsobenia si vybudovala renomé jedného z popredných pestovateľov drevín v strednej Európe a patrí medzi rešpektovaných odborníkov vo svojom odbore.

„Verím, že nová výsadba prispeje nielen k estetickému vzhľadu parku, ale aj k zlepšeniu mikroklímy, zvýšeniu biodiverzity a vytvoreniu príjemného prostredia pre oddych obyvateľov na dlhé desaťročia,“ dopĺňa primátor Ján Nosko.

Druhá etapa výsadby drevín v mestskom parku je viazaná na dokončenie stavebných prác. Následne bude vysadených ďalších približne 90 ks stromov, 100 tisov v promenáde a presadených viac ako 30 drevín.

Z. Marhefková

Foto: T. Pastorok

Spúšťame rozsiahlu obnovu ciest a chodníkov

Banská Bystrica sa pripravuje na jednu z najväčších investícií do obnovy miestnych komunikácií za posledné roky. Rekonštrukcie sa dotknú viacerých mestských častí a prinesú kvalitnejšie cesty, bezpečnejšie chodníky aj úpravy parkovania. Po mesiacoch príprav, projektovania a povoľovacích procesov mesto postupne spúšťa verejné obstarávania na zhotoviteľov jednotlivých stavieb. Prvé práce sa zároveň začínajú aj na novom chodníku v Kremničke.

Na minuloročnom júnovom zasadnutí mestského zastupiteľstva sa poslanci zhodli na realizácii jednej z najväčších investícií do obnovy miestnych komunikácií za posledné roky. Zároveň schválili finančné prostriedky na vypracovanie projektovej dokumentácie pre komplexnú rekonštrukciu úsekov ciest, vrátane chodníkov a parkovacích miest. Ich výber vychádzal z technického stavu, podkladov odborných útvarov mestského úradu, ako aj z dlhodobých požiadaviek Banskobystričanov. Po spracovaní projektových dokumentácií v zimných mesiacoch, povoľovacích procesoch a inžinierskej činnosti, mesto v súčasnosti realizuje verejné obstarávanie na zhotoviteľov, ktorí sa postarajú o rozsiahlu investičnú akciu v predpokladanom objeme viac ako 7 miliónov eur.

Mesto vyhlásilo verejné obstarávanie na rekonštrukciu Majerskej cesty, Školskej ulice, Tatranskej ulice, Okružnej a Mládežníckej ulice i výstavby nového kruhového objazdu na Uhlisku.

„Spúšťame jednu z najväčších investícií do obnovy miestnych ciest, chodníkov a parkovacích miest za posledné roky. Po tom, ako mestské zastupiteľstvo v minulom roku schválilo finančné prostriedky na prípravu projektovej dokumentácie, sme počas zimných mesiacov pripravili projekty, zabezpečili povoľovacie procesy aj potrebnú inžiniersku činnosť. Dnes máme všetky podklady pripravené, preto sme mohli pristúpiť k vyhláseniu verejného obstarávania na výber zhotoviteľa,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Tatranská

Foto: T. Pastorok

Majerská cesta

Ide o komplexnú obnovu miestnej cesty v úseku od mosta Smrečina až po reštauráciu Alžbetka na začiatku obytnej zóny v Majeri. Rekonštrukcia zahŕňa výmenu asfaltových vrstiev a na vybraných úsekoch aj obnovu podložia vozovky. Súčasťou prác bude výmena obrubníkov a úprava kanalizačných poklopov, ktorých sa v tejto lokalite nachádza väčšie množstvo, vzhľadom na hustú sieť inžinierskych vedení. Existujúce poklopy budú nahradené samonivelačnými, ktoré výrazne zvýšia komfort vodičov.

Školská ulica

Vlani samospráva zrekonštruovala na Školskej ulici chodník, ktorý využívajú najmä študenti navštevujúci odborné školy. V tomto roku sa obnovy dočká aj miestna cesta smerujúca od križovatky s R1-kou po začiatok obytnej zóny na Graniari. Po pravej strane cesty budú vytvorené nové legálne parkovacie miesta.

Tatranská ulica

Rekonštrukcia Tatranskej ulice zahŕňa komplexnú obnovu chodníkov po pravej strane Tatranskej ulice č. 14 až 96. Od Tatranskej č. 96 smerom na Pieninskú ulicu bude dobudovaný nový bezpečný osvetlený chodník, ktorý v tejto lokalite chýbal, spolu s vyznačením legálnych parkovacích miest. Obyvatelia Tatranskej ulice sa tak po rokoch dostanú bezpečným napojením na zastávky Magurská či záchytné parkovisko v tejto lokalite.

„Súčasťou tejto investičnej akcie je aj kom-

Foto: T. Pastorok

Uhlisko

plexná rekonštrukcia povrchov parkoviska a parkovacích miest medzi bytovými domami na Tatranskej ulici č. 99 až 107 a Rudohorskej ulici č. 28 až 32. Okrem obnovy prístupových komunikácií a existujúceho parkoviska vybudujeme aj nové parkovacie miesta vo svahu pri materskej škole. Rekonštrukciou prejdú tiež chodníky za bytovými domami na Tatranskej ulici č. 65 až 107, ako aj príjazdová komunikácia a parkovisko poza potraviny. Predpokladaná hodnota tejto investičnej akcie je približne 1 440 000 eur,“ dopĺňa primátor Nosko.

Okružná a Mládežnícka ulica

Rekonštrukcia na Fončorde je zameraná na obnovu cesty v smere od Gorkého ulice, popri ZŠ Narnia, Modrom kostolíku, až po otočku autobusov na Mládežníckej ulici. Súčasťou je aj vybudovanie a legalizácia parkovacích miest, debarierizácia chodníkov i aplikácia bezbariérových opatrení pre ľudí so zrakovým postihnutím. Na otočke autobusov bude vybudovaný nový chodník a výstupisko, ktorý bezbariérovo prepojí nielen Mládežnícku, ale aj Oremburskú ulicu.

„Túto investičnú akciu sme rozdelili na dve etapy. V tej prvej prejde obnovou cesta od Gorkého ulice po Modrý kostolík. Keďže spúšťame rekonštrukciu veľkého mosta spájajúceho Fončordu s Radvaňou a doprava bude presmerovaná práve na Mládežnícku ulicu, tento úsek, kde pribudnú aj parkovacie miesta, komplexne obnovíme po vrátení dopravy na nový most,“ dopĺňa Jakub Gajdošík, 1. zástupca primátora.

Výstavba kruhového objazdu na Uhlisku

Ďalšia významná investícia čaká aj obyvateľov Uhliska. Križovatka pri Kazačku bude prebudovaná na nový kruhový objazd, vďaka čomu sa zvýši bezpečnosť motoristov v tejto lokalite. Súčasťou projektu je aj obnova chodníkov nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti križovatky.

Príprava rekonštrukcie Rudlovskej cesty

Mesto zároveň finalizuje projektové dokumentácie aj pre ďalšie investičné akcie. Ešte v roku 2026 plánuje vyhlásiť verejné obstarávanie na rekonštrukciu miestnej komunikácie v úseku od Ďumbierskej ulice pri Špeciálnej základnej škole až po čerpaciu stanicu Slovnaft na Rudlovskej ceste.

„Projekt zahŕňa komplexnú rekonštrukciu vozovky vrátane odvodnenia a obnovu chodníkov. Súčasťou investície bude aj vybudovanie nového združeného chodníka pre peších a cyklistov, ktorý prepojí existujúci úsek na Ďumbierskej ulici so združeným chodníkom vedúcim popri Rudlovskej ceste. Vznikne tak súvislé a bezpečné prepojenie pre peších aj cyklistov. Predpokladaná hodnota tejto investičnej akcie je približne 1,4 milióna eur,“ dopĺňa Gajdošík.

Foto: T. Pastorok

Okružná a Mládežnícka

Príprava verejného obstarávania na rekonštrukciu Bernolákovej ulice

Ambíciou mesta je zároveň realizovať počas leta aj verejné obstarávanie na komplexnú rekonštrukciu Bernolákovej ulice v predpokladanej hodnote 2,8 mil. eur. Ide o obnovu úseku od Tesca až po zdravotnícke stredisko Novamed, ako aj cestu od Sládkovičovej ulice popred Aulu SZU. Projekt počíta s rekonštrukciou priľahlých chodníkov, parkovacích miest, verejného osvetlenia a úpravou zelených plôch.

„Táto investičná akcia bude plynulo nadväzovať na rekonštrukcie inžinierskych sietí, ktoré jej musia predchádzať, ide o výmenu plynovodného potrubia a vodovodu. Po týchto krokoch sa môžeme pristúpiť ku komplexnej rekonštrukcii Bernolákovej ulice. Koordinovali sme postup so správcami jednotlivých sietí, aby sa zabránilo opakovaným zásahom do novej cesty,“ dopĺňa primátor Ján Nosko.

Pri rekonštrukcii Bernolákovej ulice samospráva očakáva, že podstatnú časť nákladov sa podarí pokryť z fondov Európskej únie. Je to možné aj preto, že cesta sa vo veľkej miere nachádza na pozemkoch vo vlastníctve mesta Banská Bystrica.

Príprava rekonštrukcie Moskovskej, Kollárovej, Hodžovej a ďalších

Mesto pokračuje aj v príprave projektovej dokumentácie a zabezpečovaní inžinierskej činnosti pre ďalšie investičné akcie z rozsiahleho balíka projektov, ktorý schválili poslanci mestského zastupiteľstva. Ide o rekonštrukciu Moskovskej ulice, vrátane navýšenia počtu parkovacích miest, rekonštrukciu Lazovnej ulice s vybudovaním nového parkoviska, otočiska a výstupnej plochy pred ZŠ s MŠ Jána Bakossa. V príprave je tiež výstavba parkovísk na Limbovej a Gaštanovej ulici v Podlaviciach, ako aj rekonštrukcia Kollárovej, Hodžovej, Komenského, Jilemnického a Sitnianskej ulice. Realizácia týchto investičných akcií je plánovaná v budúcom roku.

red.

Začali sa prípravné práce na komplexnej rekonštrukcii mosta spájajúceho Radvaň s Fončordou

Vysúťažený zhotoviteľ, spoločnosť SMS, a. s., si prevzal stavenisko a začal s prípravnými prácami na rekonštrukcii mosta, ktorý prepája Radvaň s Fončordou. Predpokladaná doba výstavby nového mosta je 12 mesiacov. Na rekonštrukciu sa mestu podarilo získať eurofondy z Programu Slovensko vo výške jeden milión eur. Spolufinancovanie samosprávy predstavuje približne 200-tisíc eur.

Ako prvé sa realizujú preložky inžinierskych sietí a pripravia sa obchádzkové trasy pre vozidlá MHD a automobily. K úplnému vylúčeniu dopravy by malo dôjsť v polovici septembra 2026 a na jeseň by sa mali začať búracie práce. Na základe odborných statických posudkov a diagnostiky pristúpilo mesto pred niekoľkými rokmi k obmedzeniu dopravy na oboch mostoch v lokalite Mládežníckej ulice. Kľúčovým predpokladom pre rekonštrukciu hlavného mosta bola obnova obojsmerného mosta nad potokom Udurná v smere ku križovatke s Poľnou ulicou. Vďaka jeho rekonštrukcii v roku 2023, financovanej z mestského rozpočtu v objeme cca 500-tisíc eur, dnes „malý“ most vytvára možnosť presmerovať naň dopravu počas rekonštrukcie veľkého mostného objektu.

Niekoľko mesiacov pracovalo mesto na majetkovoprávnom vysporiadaní pozemkov pod existujúcim mostným objektom. Tie patrili súkromným osobám, čo neumožňovalo na rekonštrukciu mosta čerpať európske zdroje. Po náročnom procese má už v súčasnosti mesto vzťah ku všetkým pozemkom, ktorých sa stavba dotkne. *„Projekt nebude len o výstavbe nového mosta pre autá, ale aj o vytvorení bezpečného priestoru pre peších, ktorý v tejto lokalite dlhodobo chýbal. Chodci tam doteraz nemali chodník, pohybovali sa v tesnej blízkosti vozidiel, čo predstavovalo výrazné bezpečnostné riziko,“* hovorí primátor Ján Nosko.

Rozsah stavebných prác

Pôvodný most bude asanovaný, s výnimkou opôr a pilierov, ktoré prejdú komplexnou rekonštrukciou. Následne bude položená úplne nová mostovka a vybudovaná nová komunikácia s pridruženým chodníkom. Súčasťou prác je aj preložka stĺpov trolejového vedenia, ktoré sa budú posúvať z dôvodu rozšírenia priestoru pre chodník a zabezpečenia požadovanej šírky komunikácie. *„Po vybudovaní dočasnej komunikácie, ktorá bude slúžiť na presmerovanie MHD a následne aj ostatnej dopravy na stanovené obchádzkové trasy, pristúpime ku kompletnej rekonštrukcii nosnej konštrukcie mosta. Po demolácii nosnej konštrukcie osadíme nové prefabrikované nosníky a vybudujeme nový mostný zvršok vrátane ríms, zvodidiel a zábradlí. Rekonštrukcia sa bude týkať aj trolejového vedenia a verejného osvetlenia. Súčasťou projektu je aj rekonštrukcia priľahlých ciest a komunikácií. Vybuduje sa nové odvodnenie a nové konštrukčné vrstvy vozovky tak, aby bol zabezpečený plynulý a bezpečný prejazd cez most,“* objasňuje Maroš Macháček, výrobno – technický námestník spoločnosti SMS a. s.

Nový most s dĺžkou viac ako 61 metrov a šírkou viac ako 10 metrov je navrhnutý tak, aby spĺňal súčasné požiadavky na zaťažiteľnosť a bezpečnú prevádzku. Most by mohol byť odovzdaný do užívania v druhej polovici budúceho roka.

Mesto získalo z eurofondov 1 milión eur

Nový most mal podľa predpokladanej hodnoty zákazky od projektanta stáť 1 767 000 eur. *„V rámci verejného obstarávania sa mestu podarilo cenu znížiť na 1 209 387 eur, čo predstavuje úsporu približne 500-tisíc eur oproti pôvodne predpokladanej hodnote. Rekonštrukcia bude financovaná zo získaných eurofondov vo výške milión eur. Finančná spoluúčasť mesta predstavuje približne 200-tisíc eur,“* dopĺňa Vladimír Brieda z Oddelenia implementácie projektov.

Obchádzkové trasy

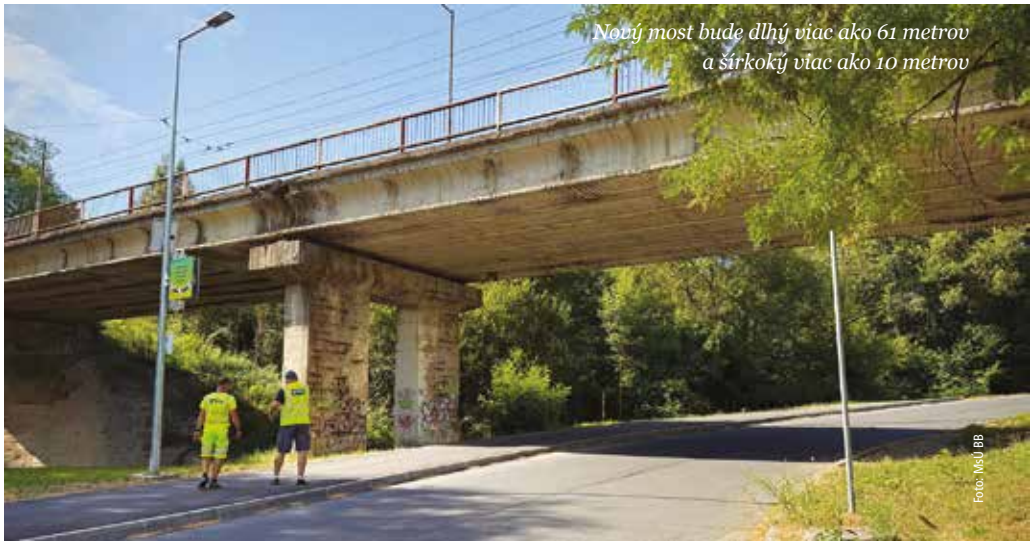
Vzhľadom na obmedzenia súvisiace so stavbou nebude možné zachovať trolejbusovú dopravu, preto bude dočasne nahradená autobusovými spojmi. Súčasťou dopravných opatrení budú aj úpravy dopravného značenia a zmena organizácie dopravy na viacerých križovatkách. K uzatvoreniu mosta a celkovému odkloneniu dopravy by malo dôjsť v polovici septembra. *„Most bude uzatvorený od križovatky Moskovská rázcestie až po križovatku v smere na Suchý vrch. Pre všetku dopravu okrem autobusov, bude uzatvorená cesta od Oremburskej č. 1 po otočku autobusov na Mládežníckej ulici. Automobilová doprava bude presmerovaná na malý most na Mládežníckej ulici, s výnimkou nákladných vozidiel, ktoré budú odkláňané na Okružnú ulicu, ulicu Kapitána Nálepku a následne veľkú okružnú križovatku pri nákupnom centre ESC,“* hovorí Pavol Oravec z Oddelenia investičnej výstavby MsÚ. Pri križovatke v blízkosti Gymnázia Mikuláša Kováča bude upravená prednosť v jazde tak, aby bola preferovaná trasa využívaná počas obchádzky. Táto križovatka bola už v minulom roku stavebne upravená, vrátane zväčšenia polomerov napojenia, aby bez problémov zvládla zvýšenú intenzitu dopravy.

Trolejbusy budú nahradené autobusmi

„Trolejbusy nahradia autobusy a len tie budú môcť jazdiť počas stavebných prác popod most, s výnimkou búracích prác. Na Oremburskej ulici bude vybudované nové prepojenie a upravia sa existujúce spevnené plochy tak, aby nimi mohli bezpečne prechádzať autobusy, ktoré sa tak budú môcť napojiť na hlavnú komunikáciu za mostom. Vďaka tomu zabezpečíme obsluhu všetkých dotknutých zastávok, vrátane zastávky Moskovská rázcestie,“ dopĺňa Oravec.

Mesto má zároveň pripravené návrhy ďalších zmien dopravného značenia v okolí Kyjevského námestia, s cieľom zabezpečiť plynulejší a bezpečnejší výjazd vozidiel počas obdobia rekonštrukcie. Všetky opatrenia majú minimalizovať dopady stavebných prác na obyvateľov, a zároveň zabezpečiť zachovanie dopravnej obslužnosti územia počas celej doby rekonštrukcie mosta.

Z. Marhefková

Nový most bude dlhý viac ako 61 metrov a široký viac ako 10 metrov

Foto: MsÚ BB

Čakajú nás celonárodné oslavy 82. výročia Slovenského národného povstania

Banská Bystrica bude 29. augusta už tradične dejiskom celoštátnych osláv 82. výročia Slovenského národného povstania. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky v spolupráci s partnermi pripravilo dôstojný program, ktorý spojí pietnu spomienku na hrdinov SNP s atraktívnymi ukážkami schopností Ozbrojených síl SR, kultúrnymi vystúpeniami a bohatým sprievodným programom pre celé rodiny.

Foto: MsÚ BB

Areál Parku pod Pamätníkom SNP bude pre verejnosť otvorený od 9:00 hod. O 10:00 hod. sa pri Pamätníku SNP uskutoční pietny akt kladenia vencov za účasti najvyšších ústavných činiteľov a zahraničných hostí, ktorý bude v priamom prenose vysielať STVR. Následne bude pokračovať slávnostný program s príhovormi a kultúrnymi vstupmi.

Slávnostná prísaha a bohatý program

Súčasťou osláv bude aj slávnostná vojenská prísaha zhruba 500 čakateľov na vstup do Ozbrojených síl Slovenskej republiky, ktorá sa uskutoční o 14:00 hod. a symbolicky nadviaže na odkaz tých, ktorí pred 82 rokmi bojovali za slobodu našej vlasti. Počas celého dňa čaká návštevníkov pestrý program. Na hlavnom pódiu sa uskutoční premiéra nového programu Vojenského umeleckého súboru Jánošík, vystúpi Vojenská hudba Banská Bystrica, Mužský spevácky zbor, a popoludňajším vyvrcholením osláv bude koncert Nely Pociskovej v sprievode Vojenskej hudby Banská Bystrica. Návštevníci sa môžu tešiť aj na dynamické vystúpenie Čestnej stráže Ozbrojených síl SR a Čestnej stráže Prezidenta SR, ktorá predvedie svoju precíznosť a reprezentatívne exhibície. Nebudú chýbať ani prelety leteckej techniky Ozbrojených síl SR, statické aj dynamické ukážky vojenskej a policajnej techniky, ukážky boja zblízka, prezentácie vojenských kynológov či ukážky práce ženijných, logistických a zdravotníckych jednotiek.

Predstavia sa viaceré inštitúcie

Tradičnou súčasťou osláv budú kluby vojenskej histórie, ktoré návštevníkom priblížia atmosféru obdobia Slovenského národného povstania prostredníctvom dobových táborov, historických vozidiel, výstroja a výzbroje. Pripravené budú aj ďalšie sprievodné podujatia v gescii ostatných rezortov. V Parku pod Pamätníkom SNP sa predstavia aj organizácie v pôsobnosti Ministerstva obrany SR. Svoje expozície pripravia Múzeum SNP, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, Vojenské lesy a majetky SR, Vojenský historický ústav, Vojenská polícia, ako aj ďalšie útvary a organizácie rezortu obrany. Chýbať nebude ani obľúbená autogramiáda športovcov VŠC Dukla Banská Bystrica, ktorí patria medzi najúspešnejších reprezentantov Slovenska.

Bezplatná kyvadlová doprava

Organizátori zároveň upozorňujú návštevníkov na viaceré dopravné obmedzenia súvisiace s prípravou a priebehom osláv. Návštevníkom sa preto odporúča využiť bezplatnú kyvadlovú dopravu, ktorá bude 29. augusta od 8:00 hod. premávať v približne 15-minútových intervaloch na trase od železničnej stanice cez centrum mesta až po záchytné parkoviská.

MO SR, red.

Dopravné obmedzenia

Od 22. 8. od 06:00 hod. do 30. 08. do 23.00 hod.	bude uzavreté parkovisko pri Okresnom dopravnom inšpektoráte na Štefánikovom nábreží. V Parku pod Pamätníkom SNP začne výstavba pódia, takže nebude možné využívať korčuliarsku dráhu.
28. 8. od 17:00 hod.	Kapitulská ulica od križovatky s Cikkerovou ulicou smerom k Námestiu SNP bude uzatvorená.
	Parkoviská pred Domom kultúry a za ním nebudú dostupné pre verejnosť.
	Nebude možné parkovanie ani pred Spoločným operačným veliteľstvom OS SR na ulici Československej armády a na Nám. Š. Moysesa pod Barbakánom.
29. 8. od 6:00 hod.	nebude možné jazdiť Cikkerovou ulicou, ktorá bude od križovatky s Národnou po križovatku s Kapitulskou ulicou úplne uzavretá aj pre rezidentov. Kuzmányho ulica bude 29. 8. od 6:00 hod. zobojsmernená.
29. 8. od 6:00 hod.	tiež nebude možné odbočiť z cesty I/66 do Kapitulskej ulice. Vjazd bude určený len pre pozvaných účastníkov pietneho aktu kladenia vencov v Múzeu SNP.
	Všetky obmedzenia končia po ukončení osláv dňa 29. 8., okrem parkoviska pri Okresnom dopravnom inšpektoráte na Štefánikovom nábreží, ktoré bude uzatvorené aj počas demontáže pódia v Parku pod Pamätníkom SNP.
29. 8. od 8:00 hod.	bude v 15-minútových intervaloch jazdiť kyvadlová doprava obojsmerne na trase Železničná stanica, Partizánska cesta, Námestie Slobody, Štefánikovo nábrežie, Národná, Štadlerovo nábrežie, Okresný úrad, Nám. Ľ. Štúra, Sládkovičova, Podháj SZU, TESCO Hypermarket, ZVT, Radvaň park.

Jána Goliana chceli tvorcovia ukázať ako človeka z mäsa a kostí

Foto: I. Stančík

Film Generál Golian mieri do Banskej Bystrice v exkluzívnej predpremiére v amfiteátri

Príbeh jednej z najvýznamnejších osobností Slovenského národného povstania prichádza na filmové plátno. Historickú drámu Generál Golian uvidia diváci v exkluzívnej predpremiére za účasti hercov a tvorcov 10. septembra 2026 o 20:00 hod. na banskobystrickom amfiteátri.

Banská Bystrica má Slovenské národné povstanie nezmazateľne vpísané vo svojom príbehu. Práve tu sídlilo jeho vojenské a politické vedenie a mesto sa stalo centrom udalostí, ktoré patria k najvýznamnejším momentom našich moderných dejín. Aj preto sa práve v Banskej Bystrici uskutoční predpremiéra nového slovenského filmu Generál Golian, ktorý približuje osobnosť jedného z hlavných predstaviteľov SNP. Film sa navyše nakrúcal na viacerých miestach, pričom jeho veľká časť vznikala práve v Banskej Bystrici a jej okolí. Diváci tak na filmovom plátne uvidia nielen príbeh spätý s dejinami mesta a regiónu, ale aj známe lokality, v ktorých sa nakrúcal.

Hrdina SNP aj človek stojaci pred ťažkou voľbou

Generál Golian nepribližuje iba veľké dejinné udalosti. Tvorcovia sa rozhodli nazrieť aj do súkromia vojnových hrdinov a predovšetkým samotného Jána Goliana. Do príbehu vstupuje v období, keď stojí pred zásadným rozhodnutím nielen ako vojak, ale aj ako manžel a čerstvý otec. Manželom Golianovcom sa po desiatich rokoch márnych pokusov narodí vytúžené dieťa iba tri týždne pred vypuknutím veľkého ozbrojeného povstania, ktorému má veliť práve Ján Golian. Na jeho pleciach tak leží zodpovednosť za udalosti, ktoré sa neskôr zapíšu do dejín ako Slovenské národné povstanie, zatiaľ čo v osobnom živote stojí pred dilemou medzi hrdinstvom a rodinou.

„Generála Goliana v skutočnosti veľmi nepoznáme. Nepostavili sme mu dôstojnú sochu, nenakrútili o ňom hraný film a pritom ide o jednu z najvýznamnejších osobností našich moderných dejín. Práve to bola pre mňa a Petra Rajčáka príležitosť napísať jeho príbeh a ukázať ľuďom, že aj malý národ môže mať veľkých synov. Bol to človek, ktorý sa vedel rozhodnúť v okamihu, keď to bolo najťažšie, napriek tomu, že tušil, aké následky bude jeho rozhodnutie znamenať pre neho aj jeho rodinu. To nie je len história. To je silná ľudská dráma,“ hovorí režisér a spoluautor scenára filmu Juraj Štepka.

Medzinárodné obsadenie a šesť jazykov

Pri výbere hereckého obsadenia sa tvorcovia zamerali najmä na kvalitné herecké výkony a menej opozerané tváre, ktoré hľadali vo viacerých krajinách. V hlavných úlohách sa predstavia Ondrej Hraška a Anna Prášilová Fialová. Ďalej si vo filme zahrajú Milan Mikulčík, Ondřej Brzobohatý, Juraj Bača, Dominika Morávková, Robert Ritter, Rainer Wöss, Zoe Straub a ďalší. Multikultúrny rozmer Slovenského národného povstania podčiarkuje aj fakt, že vo filme zaznie až šesť jazykov, a to slovenčina, čeština, nemčina, ruština, francúzština a angličtina.

„Od začiatku sme vedeli, že nechceme, aby divák po piatich minútach povedal, aha, to je ten herec z toho seriálu. Chceli sme, aby videl historické postavy, nie známe televízne tváre,“ vysvetľuje Juraj Štepka. Generál Golian podľa neho nie je len historická postava. Je to človek z mäsa a kostí, ktorý musel robiť rozhodnutia s vedomím, že za ne možno zaplatí tým najcennejším. „Verím, že diváci neuvidia len veľký historický film a odídu z kina s otázkou, ktorú si raz musí položiť každý z nás: Ako by som sa zachoval ja?“ dodáva režisér.

Exkluzívne ešte pred uvedením do kín

Historická dráma Generál Golian príde do slovenských kín 8. októbra 2026. Banskobystričania ju však budú mať možnosť vidieť takmer o mesiac skôr. Lístky na predpremiéru na banskobystrickom amfiteátri sú už v predaji. Zakúpiť si ich môžete po načítaní QR kódu pri tomto článku.

B. Károlyová

Časť filmu sa nakrúcala aj v Banskej Bystrici a okolí

Foto: I. Stančík

Keď mešťania utekali v strachu a panike

päťstoročné jubileum baníckeho povstania 1525 – 1526

Zobrazenie baníckeho povstania od Vincenta Hložníka

Foto: archív SSM

Stredovekí baníci z dnešného Slovenska boli mimoriadne dôležití pre európsku ekonomiku. Nimi vyťažené zlato, striebro a meď znamenali aj bohatstvo miest Banská Štiavnica, Kremnica, Banská Bystrica, ale aj Smolník, Rožňava a Gelnica. Baníci žili v regulovaných mestách, mali „svoje“ zákony a vyšší status než bežní roľníci na dedine. Napriek tomu bola banícka drina v Špane Doline aj v šachte Ferdinand. Baníci v nej ťažili meď s jednoduchým kladivkom a železkom. Hornina bola taká tvrdá, že za jednu zmenu zničil baník 10 – 20 kusov železok, pričom ich ročná spotreba bola niekoľko desiatok tisíc. Bane v okolí Banskej Bystrice mali netradičný pracovný čas, robilo sa iba na jednu zmenu, začínala vždy ráno o 3,45 a končila napoludnie, trvala tak 8 hodín, 15 minút mali baníci na prípravu. Šichtu – ako sa zmena nazývala – ohlasoval hlásnik, ktorý dával zároveň aj signály pred požiarom. Kopy vyťaženej rudy sa namáhavo dopravovali na povrch fúrikmi, alebo v drevených korýtkach podávaním z ruky do ruky. Na túto prácu sa využívali aj malí chlapci. Život baníkov bol mimoriadne krutý. Žili v chudobe, mali nekvalitnú stravu, hygiena bola katastrofálna, takmer neexistujúca a prostredie v podzemí extrémne toxické. Prach, ktorý vznikal dobývaním rúd, spôsoboval ochorenia dýchacích ciest, ničil pľúca a mal na svedomí masívnu úmrtnosť.

Búrlivé udalosti v roku 1525

Dôvodom vzniku sociálneho hnutia baníkov bola drahota, nízke aj nevyplácané mzdy v devalvovanej mene a vyostrujúca sa situácia. Hoci sa baníci v máji pokúsili s vedením mediarskeho podniku dohodnúť, situácia rýchlo explodovala. V júni vpochodoval do mesta až k námestiu k tržnici nahnevaný dav asi 500 ozbrojených baníkov. Terčom ich hnevu boli úradníci kráľovskej moci a banskej správy. Robotníci ich obviňovali zo svojej chudoby a inflácie. V meste vypukla panika a strach. Kráľovskí panovníci poslali z Budína rozkaz mestskej rade: Okamžite potlačiť nepokoje! Baníci sa nevzdali a na ochranu svojich práv založili banícky zväz. Hnutie získalo väčšiu silu aj odvahu.

Rebélie pokračovali aj o rok neskôr

Druhá vlna nepokojov prepukla na prelome rokov 1525/26, požiadavky baníkov ostali nezmenené: vyplatenie meškajúcich miezd a zastavenie zdražovania. V januári baníci uväznili komorského kremnického grófa Bernharda Beheima, ozbrojení vtrhli do mesta, vyrabovali mestskú zbrojnicu, zobrali tri najlepšie delá, pušky, bojovú výstroj a vyplienili niekoľko meštianskych domov. Mešťania sa uchýlili do mestského hradu a hradného kostola, ktoré sa baníkom nepodarilo obsadiť, a tak po deviatich dňoch, keď konečne dostali vyplatené mzdy, mesto opustili. Vzburu vyšetrovali kráľovskí komisári, tí vyniesli kruté tresty, vrátane hrdelných, konfiškácie majetkov aj zrušenie baníckych výsad. Rozsudok zakazoval baníkom: zakladať spolky a mobilizovať sa, vstupovať do miest ozbrojení a nepriateľským spôsobom s puškami, povoľovali sa iba ručné sekerky – fokoše a konať zhromaždenia a sprisahania, zvolávať sa údermi na klopačku. V máji a júli sa baníci rozhodli situáciu riešiť radikálnym spôsobom: pod vedením Michala Dietricha zakladali požiare, rabovali aj strieľali. Na sviatok sv. Anny 26. júna vyrabovali majerský dvor na pozemku banskobystrickej mestskej fary, korisť previezli do Špane Doliny a vodca Dietrich vyzval do boja ďalších baníkov. Takmer 200 mužov zložilo prísahu, posily od banskoštiavnických robotníkov boli však iba v malom počte.

Dráma baníckeho sociálneho hnutia vrcholí: Preč s augsburskými psami!

Na porade 2. augusta 1526 sa asi 200 haviarov rozhodlo vyrabovať a vypáliť mesto, a pozabíjať pánov. Vodcom bol opäť Michal Dietrich. K najaktívnejším podpaľačom patrili bratia Beňovci, Juraj Maslo, Leonard Karnifel a Ján Katzenhiern. O deň neskôr vnikli baníci v noci do mesta s bojovými pokrikmi a okolo mesta rozostavili hliadky. Márne čakali na vojenskú posádku z Ľupče, napokon vzbúrencov posilnilo niekoľko baníkov z Banskej Štiavnice a Kremnice. Z miestnych obyvateľov pomohlo niekoľko remeselníkov a mestská chudoba. Rebeli založili požiare v týchto častiach mesta: v rozľahlom Hornom dome na východnej strane námestia, v dome č.23 bohatého kupca, člena mestskej rady a bývalého richtára Valenta Schneidera, v humne Markusa Fleischera a v Dolnej ulici pri špitáli.

Opevnený farský kostol – úkryt pred vzbúrencami

Richtár s mestskou radou sa pred útokom ukryli na „zámku“, ako nazývali v tom období opevnený farský kostol Nanebovzatia Panny Márie. Baníci areál ostreľovali, vyplienili niektoré domácnosti a krčmy. Obete ich vyčíňania však nie sú známe. Veliteľom vzbúrencov bol opäť Michal Dietrich, okolo neho sa zoskupili ďalší vodcovia aj správcovia baníkov – zodpovední za zásobovanie, vyplácanie odmien či prideľovanie potravín. Išlo o spoločný koordinovaný postup. Vzbúrenci 11. augusta ustúpili, do zajatia padlo 5 povstalcov: Ondrej Kolár, Ondrej Kocko, Ján Skočko, Jakub Kőhler a Matej Siegel. V Budíne prisľúbila kráľovná Mária Habsburská pomoc aj tresty pre vinníkov a kráľovský komisár vydal zatykač na 46 podnecovateľov povstania. Mnohí utiekli na Moravu, ďalší našli úkryt v baníckych osadách.

V septembri 1526 v Banskej Bystrici popravili: Ondreja Kolára, Ondreja Kocku, Mateja Siegela, Jakuba Köhlera a Jána Skočku, v Kremnici Jána Katzenhierna. Odsúdenie ďalších rebelov na hrdelné tresty nie je možné spoľahlivo doložiť.

Banícka vzbura sa stala významným sociálnym zápasom v našej histórii. Napriek krvavému zúčtovaniu s rebelmi je príbeh baníkov nielen svedectvom zápasu za ľudskú dôstojnosť, ale aj odhodlania a mimoriadnej odvahy.

Filip Glocko, Stredoslovenské múzeum

Atletický sviatok na Štiavničkách s rekordnou účasťou, hviezdou bola Emma Zapletalová

61.ročník legendárneho atletického mítingu TIPOS P-T-S sa zapíše do histórie hneď z viacerých dôvodov. Veľké športové mená a špičkové výkony doplnila atmosféra s rekordným počtom divákov.

Na rozdiel od minulého roka sa síce zrodilo menej slovenských prvenstiev, ale o kvalitné výkony nebola v Banskej Bystrici núdza ani tentoraz. Svedčí o tom aj hodnotenie mítingov Svetovej atletiky, v ktorom banskobystrické podujatie prvýkrát prekročilo hranicu 84 000 bodov. Dosiahnutá hodnota 84 136 bodov ho aktuálne radí na 33. priečku spomedzi mítingov na svete.

Spokojní mohli odchádzať aj diváci na Štiavničkách, ktorí sa postarali o rekordnú návštevnosť v novodobej ére, a to 5395 divákov. Na Národnom atletickom štadióne SNP Dukla boli v hlavnom programe svedkami troch rekordov mítingu a siedmich najlepších výkonov štadióna (v národnom programe padli ešte dva rekordy štadióna, pozn.). O zlepšenie jedného i druhého štatistického ukazovateľa sa postarala v záverečnej disciplíne vydareného podujatia najväčšia súčasná hviezda slovenskej atletiky Emma Zapletalová.

Ambiciózny ročník

„Vzhľadom na vynikajúce obsadenie so 17 medailistami z olympijských hier a majstrovstiev sveta, čo je vskutku výnimočná konkurencia, sme išli do tohto ročníka s veľkými ambíciami. Myslím si, že sa ich aj podarilo naplniť. Máme tri rekordy mítingu,

Emma patrí medzi najväčšie hviezdy súčasnej slovenskej atletiky

Foto: MsÚ BB

ktoré sa v 61-ročnej histórii už nikdy nerodia ľahko, a sedem rekordov štadióna, čo je v podstate niečo, čo sme ani úplne neočakávali. Z tohto pohľadu to bolo fantastické,“ povedal na úvod hodnotenia prezident Slovenského atletického zväzu (SAZ) Peter Korčok.

Vrcholom mítingu zo slovenského pohľadu malo byť domáce vystúpenie Emmy Zapletalovej na 400 m prekážok. Až po tretiu prekážku od konca bežala výborné preteky, ale následné zaváhanie ju o pripravilo ďalší fantastický čas v jej podaní. Našťastie, pádu sa vyhla a ešte zabojovala. Dala peknú bodku za dianím na banskobystrickom štadióne, na ktorom posunula jeho rekord a zároveň zlepšila aj vlastný rekord mítingu.

Veľké mená spoza hraníc

Na Štiavničkách sa v utorok bežala najrýchlejšia stovka na území SR zásluhou Juhoafričana Bayandu Walazu, ktorý posunul rekord mítingu v osobnom maxime na 9,89. Hviezdou ženského šprintu bola Torrie Lewisová z Austrálie. Na stovke žien v austrálskom rekorde i najrýchlejšom čase štadióna (11,04) obhájila prvenstvo a získala skalp päťnásobnej olympijskej víťazky a druhej najrýchlejšej ženy v histórii, Jamajčanky Elaine Thompsonovej-Herahovej. Lewisová sa v Banskej Bystrici tešila z double, keď zvíťazila aj na dvojstovke.

„Ďakujem Slovenskému atletickému zväzu, organizátorom, dobrovoľníkom aj všetkým partnerom, ktorí sa podieľajú na príprave tohto výnimočného športového sviatku. Povzbudili sme spoločne našich reprezentantov a ukázali sme, že Banská Bystrica vie vytvoriť atmosféru, na ktorú sa nezabúda,“ doplnil primátor Ján Nosko.

Slovenský atletický zväz, red.

Bežecké povstanie rozhýbe Banskú Bystricu

Banská Bystrica bude začiatkom septembra opäť dejiskom podujatia Bežecké povstanie, ktoré spája šport, kultúru a komunitný život. Tretí ročník ponúkne dvanásť hodín pohybu bez časových limitov, bohatý sprievodný program aj stretnutia so známymi športovcami. Organizátori pozývajú na ikonický štadión VŠC Dukla všetkých bez ohľadu na vek či športové skúsenosti.

Po úspešných dvoch ročníkoch sa v piatok 4. septembra uskutoční tretie pokračovanie podujatia Bežecké povstanie, ktoré organizátori pripravujú ako športovo-kultúrne stretnutie pre širokú verejnosť.

Bez časomiery a po svojom

Vstup na štadión VŠC Dukla na Štiavničkách bude počas celého dňa bezplatný. Podujatie nebude klasickými pretekmi s časomierou. Návštevníci budú mať počas 12 hodín, od 10:00 do 22:00 hod., možnosť zvoliť si vlastné tempo, dĺžku trate aj čas, kedy sa rozhodnú vybehnúť na atletickú dráhu. Cieľom podujatia je motivovať ľudí k pohybu a ukázať, že šport môže spájať bez ohľadu na vek či výkonnosť.

Známe tváre a bohatý program

Tohtoročný program opäť prepojí šport s kultúrou. Hoci je beh jeho súčasťou, Bežecké povstanie nie je podujatím určeným iba tým, ktorí sa postavia na štart. O atmosféru sa postarajú Detský folklórny súbor Radosť a Folklórny súbor Urpín, ktoré svojimi vystúpeniami podporia bežcov aj divákov.

Návštevníci si môžu zvoliť vlastné tempo, dĺžku trate aj čas

Foto: MsÚ BB

Návštevníci sa môžu tešiť tiež na stretnutia so známymi športovými osobnosťami z Banskej Bystrice a VŠC Dukla, možnosť získať autogram alebo si zabehnúť po ich boku. Súčasťou programu budú aj ukážky netradičných športov, nábory do športových klubov, skákacie hrady, obľúbený vláčik Neusohl, smetobal od spoločnosti Pedersen či penová párty.

Program je pripravený pre všetky vekové kategórie, od najmenších detí až po seniorov a aktívnych športovcov. Organizátori chcú aj prostredníctvom tretieho ročníka ukázať, že Banská Bystrica je mestom, v ktorom šport, kultúra a komunitný život prirodzene spájajú ľudí naprieč generáciami.

OZ New Faces, red.

Plaváreň je opäť otvorená, prešla údržbou aj modernizáciou

Počas niekoľkotýždňovej letnej odstávky prešla banskobystrická plaváreň viacerými opravami, údržbovými prácami a modernizáciou niektorých technológií. Tie prispejú k vyššiemu komfortu, kvalitnejším službám aj bezpečnejšiemu prostrediu pre návštevníkov. Práce boli dokončené v predstihu a plaváreň už slúži verejnosti.

Plaváreň na Štiavničkách sa dlhodobo teší vysokému záujmu verejnosti, čo potvrdzujú aj posledné dáta. Počas prvého polroka zaznamenalo športovisko 194 186 vstupov, čo znamená, že návštevnosť už takmer dosiahla vlaňajšie rekordné hodnoty, kedy bola návštevnosť v prvom polroku vyššia len o 547 vstupov.

Mestská obchodná spoločnosť MBB a. s. každoročne využíva letné obdobie na technickú údržbu, stavebné opravy a modernizáciu plavárne. Z týchto dôvodov bola plaváreň od 6. júla pre verejnosť zatvorená. Pôvodný odhad opätovného otvorenia bol v auguste, práce sa však v plnom rozsahu podarilo zrealizovať skôr a plaváreň otvorila už na konci júla.

Dôležitú časť prác tvorila modernizácia technologických zariadení, ktorá by počas plnej prevádzky nebola možná.

„Zrealizovali sme servis ozónovača, vrátane výmeny UV lámp na oboch zariadeniach na úpravu bazénovej vody, servis chlórovacieho zariadenia, vyčistenie štyroch doskových výmenníkov tepla určených na prípravu teplej úžitkovej vody a bazénových okruhov a tiež výmenu podvodného osvetlenia v relaxačnom bazéne. Odborne sme prečistili všetky okruhy podlahového vykurovania, vrátane ich odvzdušnenia, čo zefektívni vykurovací systém,“ vysvetľuje riaditeľ MBB a. s. Dušan Argaláš.

Medzi ďalšie zrealizované práce patrí kompletná výmena riadiaceho systému technologických zariadení vrátane dodania a montáže nového záložného zdroja elektrickej energie (UPS), ktorý prispeje k vyššej bezpečnosti a spoľahlivosti systémového ovládania prevádzky. Obnovou prešiel aj kamerový systém a bol tiež vykonaný servis elektronických vstupných dverí vo vestibule i pri hlavnom vstupe. Servisom sa realizoval aj na vzduchotechnike, presklené fasády objektu boli prečistené a doplnená bola tiež plexisklová priečka v priestore pokladne. Popri bežných stavebných opravách poškodených dlažieb a obkladov bola tento rok obnovená aj dilatácia v dĺžke 300 metrov po obvode 50 metrového plaveckého bazéna.

„Ďakujeme všetkým návštevníkom za trpezlivosť počas letnej odstávky. Som veľmi rád, že práce sa zrealizovali v plnej kvalite a v skoršom termíne a že športovisko môže opäť slúžiť verejnosti. Verím, že zrealizované práce prispejú k vyššiemu komfortu a spokojnosti všetkých, ktorí k nám zavítajú,“ dodáva Dušan Argaláš.

B. Károlyová

Letná starostlivosť o mestskú zeleň sa začína už pred svitaním

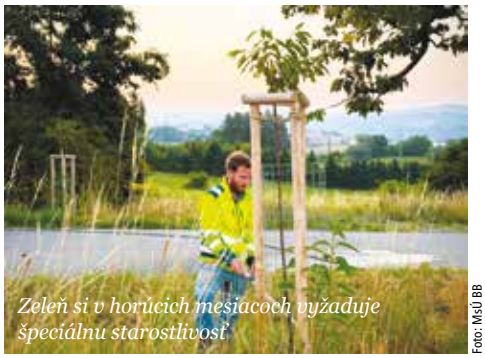
Starostlivosť o mestskú zeleň má v každom ročnom období svoje špecifiká v obdobiach vysokých teplôt a sucha musia Záhradnícke a rekreačné služby mesta Banská Bystrica (ZAaRES) prispôsobovať podmienkam spôsob práce aj jej časový harmonogram. Osobitnú pozornosť si vyžadujú najmä mladé stromy, no zálievka zďaleka nie je jedinou činnosťou, ktorú počas leta zabezpečujú.

Už od skorých ranných hodín vyráža do terénu päť pracovných skupín, ktoré zalievajú mladé stromy. Každý deň pritom spotrebujú približne 20 až 30 m³ vody, teda 20 000 až 30 000 litrov, aby mali nové výsadby dostatok vlahy. Prioritne sa zalievajú stromy vysadené počas posledných troch rokov a dreviny v exponovaných lokalitách. Staršie stromy pracovníci pravidelne kontrolujú a podľa ich stavu upravujú režim zálievky. ZAaRES postupuje podľa zavlažovacieho harmonogramu, ktorý počíta aj s obdobiami sucha.

Zavlažovacie vaky sú len doplnkom

Mladé výsadby dostávajú zálievku jeden až dvakrát týždenne, staršie minimálne raz za týždeň. Pri vybraných stromoch využíva ZAaRES aj 500 zavlažovacích vakov. Tie však slúžia iba ako doplnok ku klasickému polievaniu, nie ako jeho náhrada.

Voda sa z vaku podľa jeho objemu uvoľňuje približne štyri až šesť hodín. Je preto úplne prirodzené, že vak naplnený napríklad o 4:30 hod. ráno môže byť okolo deviatej hodiny už prázdny. Vaky totiž nemajú zostať neustále naplnené. Ich úlohou je zabezpečiť pomalé a efektívne vsiaknutie vody ku koreňom.

Zeleň si v horúcich mesiacoch vyžaduje špeciálnu starostlivosť.

Foto: MsÚ BB

„Mrzí nás však, že sa stretávame s krádežami zavlažovacích vakov, čo zbytočne komplikuje prácu našim zamestnancom a zvyšuje náklady na starostlivosť o mestskú zeleň. Aj vďaka pravidelnej zálievke sa nám dlhodobo darí udržiavať vysokú vitalitu novovysadených drevín a zároveň prirodzený úhyn stromov na veľmi nízkej úrovni,“ vysvetľuje Ondrej Chramec z Úseku zelene ZAaRES.

Zálievkou sa práca nekončí

Popri polievaní sa pracovníci ZAaRES-u počas leta venujú aj ďalším úlohám. V čase prípravy článku ukončovali kosbu, ktorá sa vo vybraných lokalitách realizovala aj z dôvodu zníženia rizika šírenia prípadného požiaru. Na extenzívnych plochách zároveň vytvárajú pokosené koridory, ktoré slúžia ako preventívne pásy a uľahčujú bezpečný pohyb územím.

Súčasťou letnej starostlivosti sú aj orezy drevín, odstraňovanie suchých a poškodených konárov či rez živých plotov, ktorý prispieva k zvýšeniu bezpečnosti. Zamestnanci sa venujú aj údržbe lokalít s inváznymi rastlinami vrátane ich cielenej chemickej ochrany. Mnohé z týchto činností pritom prebiehajú v čase, keď si ich obyvatelia mesta nemusia ani všimnúť. *„Ďakujeme všetkým, ktorí si všímajú prácu našich kolegov. Za každým zdravým stromom, pokosenou plochou či upraveným parkom stoja ľudia, ktorí sú v teréne často včas ráno,“* uzatvára Chramec.

B. Károlyová

RADVANSKÝ JARMOK 368.

BANSKÁ BYSTRICA
10 – 13 9 2026
SKLO A RUČNÁ SKLÁRSKA VÝROBA

TRH TRADIČNÝCH REMESIEL A STÁNKY S ĽUDOVO – UMELECKÝMI VÝROBKAMI
NÁMESTIE ŠTEFANA MOYSESA,
NÁMESTIE SNP, DOLNÁ ULICA

PIATOK	11. 9.	10:00 – 20:00
SOBOTA	12. 9.	09:00 – 20:00
NEDEĽA	13. 9.	09:00 – 16:00

PREVÁDZKOVÝ ČAS OBČERSTVOVACÍCH SLUŽIEB
NÁMESTIE ŠTEFANA MOYSESA, DOLNÁ ULICA,
KUZMÁNYHO ULICA, ŠTEFÁNIKOVO NÁBREŽIE

ŠTVRTOK	10. 9.	12:00 – 24:00
PIATOK	11. 9.	09:00 – 24:00
SOBOTA	12. 9.	09:00 – 24:00
NEDEĽA	13. 9.	09:00 – 16:00

PREVÁDZKOVÝ ČAS ZÁBAVNÝCH ATRAKCIÍ
ŠTEFÁNIKOVO NÁBREŽIE

ŠTVRTOK	10. 9.	09:00 – 24:00
PIATOK	11. 9.	09:00 – 24:00
SOBOTA	12. 9.	09:00 – 24:00
NEDEĽA	13. 9.	09:00 – 24:00

11 9 PIA
NÁMESTIE SNP

16:30
ĽH JARA HAZLINGERA A ŽSSk MARÍNA ZO ZVOLENA
koncert

18:00
VESNA
koncert ženskej slovanskej kapely, žijúcej v Českej republike, ktorá kombinuje modernú pop music s prvkami folklóru

19:45
SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE 368. RADVANSKÉHO JARMOKU

20:00
KORBEN DALLAS
koncert slovenskej hudobnej skupiny

21:15
MIESTO NA ZEMI – OBRAZY Z DOLNEJ ZEME
sila tanca a príbehov v podaní UFS Mladosť z Banskej Bystrice

SPRIEVODNÝ PROGRAM:
- ukážky sklárskeho remesla
- ukážky remesiel

11 9 PIA
BARBAKÁN

14:00
OTVORENIE JARMOKU NA BARBAKÁNE

14:30
KREHKÁ SILA
rozhovor o skle so Zuzanou Omelchenko, slovenskou sklárskou dizajnérkou, moderuje Lukáš Latinák

15:00
GAŠPARKO A RADCA Z PEKLA
tradičné marionetové divadlo v podaní Harry Teater o Gašparkovi, ktorý sa svojim dôvtipom a statočnosťou postaví proti nespravodlivosti

16:00
FLAŠKINET
netradičné hudobné duo v zložení Ondřej Hrách / sklenené fľaše a Jakub Šmaus / gitara

16:45
KREHKÁ SILA
rozhovor s Jánom Kautmanom, zberateľom vyrábaného, ľudového fúkaného skla a spoluautorom publikácie Ľudové sklo, moderuje Lukáš Latinák

17:30
OHEŇ V TANCI
ukážka rómsko-folklórnych tancov v podaní súboru Horúce srdce

18:30
TOMÁŠ POHORELEC A GASTRO FOLK PUNK
koncert folkovej hudobnej skupiny

SPRIEVODNÝ PROGRAM:
- ukážky sklárskeho remesla
- sokoliarska skupina BIATEC

12 9 SO
NÁMESTIE SNP

12:30
NA BAŇU KLOPAJÚ
detský folklórny festival, účinkujú Matičiarik z Banskej Bystrice, Zornička zo Zvolena, Brezinky z Polomky a Drienka zo Slovenskej Lupče

15:00
SIMONA HULEJOVÁ
koncert slovenskej speváčky a skladateľky, ktorá sa venuje slovenskému folklóru, účinkujú Simona Hulejová / spev, Ľubomír Gašpar / kontrabas, Juraj Stieranka / husle, Jakub Tőkölyi / klavír

16:30
NOGABAND
interpretácia a oživovanie starých herných štýlov slovenskej ľudovej hudby

18:00
DUCHOŇOVCI
koncert obľúbenej banskobystrickej skupiny, najväčšie hity legendárneho Karola Duchoňa v originálnom prevedení

19:30
ZDAR BOH!
hudobno-tanečné predstavenie FS Ilosvai z Veľkej Idy o živote baníkov v maďarských lokalitách

21:30
ČECHOMOR
koncert českej hudobnej skupiny hrajúcej české, moravské a slovenské ľudové piesne v rockovom aranžmáne

SPRIEVODNÝ PROGRAM:
- ukážky sklárskeho remesla
- ukážky remesiel

12 9 SO
BARBAKÁN

10:30
TRI GROŠE
predstavenie pre deti v podaní divadla Dvor zázrakov, o tom, že každý človek má na svete jedinečné miesto a že každá práca je dôležitá

11:15
KREHKÁ SILA
rozhovor o skle s Tomášom Knapekom zo Sonne Crystal v Poltári, moderuje Lukáš Latinák

12:00
FLAŠKINET
netradičné hudobné duo v zložení Ondřej Hrách / sklenené fľaše a Jakub Šmaus / gitara

14:30
KREHKÁ SILA
rozhovor so sklárskym majstrom ľudovej umeleckej výroby Petrom Dolinajom, moderuje Lukáš Latinák

15:00
JANO, ČO DRAKA PREHÁDAL
predstavenie pre deti v podaní divadla Dvor zázrakov, o tom, ako veľké ramená môže nahradiť bystrá hlava

15:45
KREHKÁ SILA
rozhovor so zástupcami Starej školy Kokava, ktorí dokumentujú sklársku tradíciu regiónu a Jánom Kautmanom, moderuje Lukáš Latinák

16:30
CEZ TEN BADÍN
piesne z Badína a okolia a scénický program Radvanský jarmok v podaní FSk Javory a Liesky z Badína

18:00
BALET FOLKLORICO Z MESTA TEZIUTLÁN, MEXICO
súbor reprezentuje tradičnú kultúru pôvodného indiánskeho obyvateľstva aj novšej vrstvy, ktorá je typická pestrými krojmi a hudbou so špeciálnymi rytmami

18:30
NAŠE HNIEZDO
výber zo scénického programu ku 35. výročiu DFS Matičiarik z Banskej Bystrice prepája novú tvorbu s autentickými výpoveďami jeho členov, pre ktorých je Matičiarik oveľa viac než len súbor

SPRIEVODNÝ PROGRAM:
- ukážky sklárskeho remesla
- 13:15 / Flaškinet – interaktívne hudobné stanovisko
- sokoliarska skupina BIATEC

13 9 NE
NÁMESTIE SNP

11:00
SOKOLIARSKA SKUPINA BIATEC
ukážky sokoliarstva a výcviku dravých vtákov

12:00
BALET FOLKLORICO Z MESTA TEZIUTLÁN, MEXICO
tradičná kultúra pôvodného indiánskeho obyvateľstva aj novšej vrstvy, ktorá je typická pestrými krojmi a hudbou so špeciálnymi rytmami

13:00
POĎAKOVANIE REMESELNÍKOM

13:10
CIGÁNSKI DIABLI
virtuózne skladby, fúzie a aranžmány s nesmiernou dávkou temperamentu

14:30
DETSKÝ FOLKLÓRNY FESTIVAL NA BAŇU KLOPAJÚ V BANSKEJ BYSTRICI
detské krajanské súbory, ktoré sú víťazmi svojich domácich prehliadok v Maďarsku, Srbsku a Veľkej Británii, program v gescii UMB a ÚSŽZ

SPRIEVODNÝ PROGRAM:
- ukážky sklárskeho remesla
- ukážky remesiel

13 9 NE
BARBAKÁN

10:00
ŠAŠKO A KRÁĽ
bábkové predstavenie divadla Harry Teater, v ktorom šaško hľadá novú rozprávku pre kráľa

11:30
PROGRAM O STAROBYLEJ KRAMBAMBULE
účinkuje Starohorský banícky spevokol

12:30
KREHKÁ SILA
rozhovor s Marianou Slivkovou z banskobystrickej firmy Fosali, ktorá vyrába originálne sklenené lustre, moderuje Lukáš Latinák

13:00
SOKOLIARSKA SKUPINA BIATEC
ukážky sokoliarstva a výcviku dravých vtákov

14:00
A TAK BOLO... OBRAZY ZO ŽIVOTA V ĽUDOVEJ PIESNI
debutový projekt Cimbalovej hudby Richtári v spolupráci s Vladimírom Homolom o živote v ľudovej piesni

SPRIEVODNÝ PROGRAM:
- ukážky sklárskeho remesla
- sokoliarska skupina BIATEC

SPRIEVODNÉ PODUJATIA:

HISTORICKÁ RADNICA, NÁMESTIE SNP 1
VÝSTAVA SKLA
vernisáž výstavy 7. 9. o 16:00 hod., výstava potrvá do 2.10.

STREDOSLOVENSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO, DOLNÁ 35
10. 9. / 19:00
ŠVEHLÁKOVE MOSTY / Nádvorie
pocta Svetozárovi Švehlákovi, významnej osobnosti slovenskej folkloristiky a folklorizmu v podaní krajanských a domácich folklórnych súborov a sólistov
10. 9. – 12. 9.
PADINSKÁ GECEĽA / Nádvorie
panelová fotografická výstava tradičného odevu Slovákov z Padiny v Srbsku
11. 9. – 12. 9.
Z KOVAČIC/ DO BYSTRICI... / Galéria a nádvorie
výstava obrazov kovačického insitného umenia zapísaného do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO spojená s výtvarným plenérom a virtuálnou realitou
11. 9. – 12. 9.
V RUKÁCH TRADÍCIE / Dielňa ľudových remesiel
tvorivé dielne pre krajanov
12. 9. / 9:00 – 17:00
MASNUO, ALE DOBRUO / Nádvorie
ochutnávka tradičných špecialít dolnozemských Slovákov
12. 9. / 10:00 – 13:00
BREHOVČANIA, KOMUŽE TO HRÁTE / V podkroví
workshop starého herného štýlu podľa ľudových muzík z dediny Slankamenské Vinohrady v Srbsku
12. 9. / 15:00
I JU, JU! / Nádvorie
vystúpenie folklórnych súborov, speváckych skupín a sólistov z Dolnej zeme

DVOR REMESIEL ÚLUV, DOLNÁ 14
11. 9. / 14:00 – 18:00
12. 9. / 11:00 – 18:00
ukážky tradičných ľudových remesiel, remeselné dielničky v rámci Školy remesiel ÚĽUV

TVORIVÁ ULIČKA, LAZOVNÁ ULICA
11. 9. / 15:00 – 18:00
12. 9. / 10:00 – 18:00

DOLNÁ ULICA Č. 25
11. 9. – 12. 9. / 10:00 – 18:00
13. 9. / 10:00 – 14:00
výstava drobných hospodárskych zvierat, akvaristika

STREDOSLOVENSKÉ MÚZEUM, THURZOV DOM, NÁMESTIE SNP 4
11. 9. – 13. 9. / 10:00 – 18:00
historické sklárske výrobky – exponáty v stálej expozícii Tranzithistory

THURZO – FUGGER ZÁŽITKOVÁ EXPOZÍCIA, NÁMESTIE Š. MOYSESA 52/26
11. 9. / 9:00 – 17:00
12. 9. – 13. 9. / 10:00 – 18:00

Zmena programu vyhradená.
www.banskabystrica.sk